

Röcker

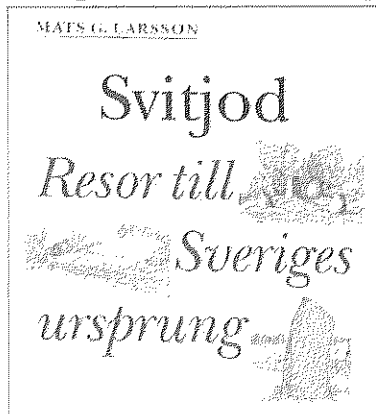
Resor till Sveriges ursprung

**Svitjod - Resor till Sveriges
ursprung**
av Mats G. Larsson
Atlantis
ISBN 91-7486-421-1

LÄST AV JOHAN RÖNNBY

Arkeologer och historiker brukar ofta numera framhålla att den tidiga kungamakten och början till en svensk statsbildning haft flera möjliga ursprung. Inte minst de västeuropeiska influenserna brukar framhållas. Uppfattningen om ett sveavälde i Mälardalen har i den moderna forskningen tonats ned och kritiskt granskats som ett utslag av en gammal storsvensk historieskrivning.

I Mats G. Larssons nya bok lyfts dock Mälardalen och det gamla Svitjod fram på nytt. Det är ett spännande perspektiv och Larsson är otvivelaktigt en kun- nig kännare när det gäller Öst-

sveriges arkeologi och historia. Saknar gör jag dock en argumentation där alternativa synsätt på järnålderssamhället diskuteras. Andra forskares uppfattning omnämns så kortfattat att de inte blir helt rättvisa. Med tanke på den betydelse "sveaväldet" har haft i historieskrivningen ända sedan 1500-talet så borde Mats G. Larsson kanske också gjort någon form av redogörelse för sin syn på den äldre forskningens källvärde. Som

helhet har jag också lite svårt att få ihop Larssons bild av järnålderns samhälle med den "modernerare" uppfattningen som han presenterar när det gäller den tidiga medeltiden.

Till bokens stora förtjänster hör de välskrivna och måleriskt beskrivna utflykterna i kulturlandskapet. Författaren lever sig inspirerande in i hur det såg ut på olika platser en gång för länge sedan. Den marinarkeologiskt intresserade kan konstatera hur runstenar och gravfält på ett påtagligt sätt ofta anknyter till gamla uttorkade sund och målarviken. Längst bak i boken finns en beskrivning av hur man hittar till de olika platserna. Det är bra, men det skulle inte skada med några fler kartor.

Ett förslag är att läsa Mats G. Larssons nya bok parallellt med Maja Hagermans välskrivna och tänkvärda bok "Spåren av kungens män". När man läst de båda böckerna kan man åka ut med bilen, parkera vid en ättebacke och ta sig en funderare på hur det var med Svitjod.